

Warszawa, dnia   marca 2010 r.

**GŁÓWNY RZECZNIK
DYSCYPLINY FINANSÓW PUBLICZNYCH**

BDF2/4911/LGC/AJG/10/748

**SPRAWOZDANIE
z działalności Głównego Rzecznika Dyscypliny Finansów Publicznych
i rzeczników dyscypliny finansów publicznych
w 2009 r.**

Wprowadzenie

Wykonując dyspozycję art. 192 ust. 4 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (Dz. U. z 2005 r. Nr 14, poz. 114, Nr 249 poz. 2104 i z 2006 r. Nr 79, poz. 551)¹ Główny Rzecznik Dyscypliny Finansów Publicznych przedkłada Ministrowi Finansów sprawozdanie ze swojej działalności oraz roczne zbiorcze sprawozdanie z działalności rzeczników dyscypliny finansów publicznych w roku 2009.

Sprawozdanie zawiera:

I. Opis działalności Głównego Rzecznika Dyscypliny Finansów Publicznych w 2009 r. jako:

1. **oskarżyciela** w postępowaniu w **drugiej instancji** przed Główną Komisją Orzekającą w Sprawach o Naruszenie Dyscypliny Finansów Publicznych (art. 58 ust. 1 ustawy);
2. **przełożonego** - w zakresie sprawowanej funkcji - rzeczników dyscypliny finansów publicznych właściwych w sprawach rozpoznawanych przez resortowe i regionalne komisje orzekające w sprawach o naruszenie dyscypliny finansów publicznych i ich zastępców (wykonanie art. 58 ust. 3 ustawy) **pełniącego nadzór instancyjny** wobec tych rzeczników (wykonanie art. 97 ust. 3 i 4, 101 ust. 2, 104 ust. 2, 108 ust. 2, 138 ust. 1 ustawy) i sprawującego kontrolę ich działania poprzez m.in.:
  - a) powoływanie i odwoływanie rzeczników dyscypliny finansów publicznych;
  - b) przedłużenie terminu zakończenia czynności sprawdzających lub postępowania wyjaśniającego, jeżeli nie jest możliwe ich zakończenie w terminie określonym w przepisach prawa;
  - c) kontrolowanie wydanych przez rzeczników postanowień o odmowie wszczęcia postępowania wyjaśniającego;

¹ Ilekroć mowa o ustawie oznacza to ustawę z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (Dz. U. z 2005 r. Nr 14, poz. 114 ze zm);

- d) rozpatrywanie zażaleń na postanowienia o odmowie wszczęcia postępowania wyjaśniającego lub umorzeniu postępowania wyjaśniającego;
- e) udzielanie rzecznikom pomocy w prowadzeniu spraw oraz wskazówek i wytycznych w celu realizacji wykonywanych przez nich zadań oraz koordynację działalności rzeczników dyscypliny, organizację wymiany informacji w celu ujednolicenia praktyki działania rzeczników;
- f) rozpatrywanie skarg na działalność rzeczników;

3. **organu opiniodawczego w sprawach określonych ustawą** (zgodnie z art. 41 ustawy Główny Rzecznik opiniuje - kierowany do Ministra Finansów - wnioski o zatarcie ukarania przed terminem jego zatarcia z mocy prawa).

II. Opis działalności - w 2009 r. - rzeczników dyscypliny finansów publicznych właściwych w sprawach rozpoznawanych przez:

1. regionalne komisje orzekające w sprawach o naruszenie dyscypliny finansów publicznych przy regionalnych izbach obrachunkowych;
2. resortowe komisje orzekające w sprawach o naruszenie dyscypliny finansów publicznych przy ministrach, Komisję Orzekającą przy Szefie Kancelarii Prezesa Rady Ministrów oraz Wspólną Komisję Orzekającą powołaną przez Prezydenta RP.

Załącznik:

Tabele prezentujące dane dotyczące działalności rzeczników dyscypliny finansów publicznych w 2009 r.

Działalność Głównego Rzecznika Dyscypliny Finansów Publicznych

Głównego Rzecznika Dyscypliny Finansów Publicznych powołuje i odwołuje Prezes Rady Ministrów na wniosek ministra właściwego do spraw finansów publicznych.

Zastępców Głównego Rzecznika Dyscypliny Finansów Publicznych powołuje Prezes Rady Ministrów na wniosek Głównego Rzecznika.

W okresie sprawozdawczym funkcję Głównego Rzecznika pełnił Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów Pan Dariusz Daniluk. Został on powołany do pełnienia tej funkcji z dniem 28 marca 2008r. Ponadto w okresie sprawozdawczym funkcję Zastępców Głównego Rzecznika Dyscypliny Finansów Publicznych pełnili: Pani Anna Rotter- radca prawny w Departamencie Prawnym MF, Pan Jacek Krawczyk - Zastępca Prezesa RCL, Pan Paweł Laudański – radca prawny w Urzędzie Zamówień Publicznych oraz etatowy członek Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Warszawie i Pan Robert Wydra - radca prawny w Departamencie Prawnym MF.

Ad 1.

Główny Rzecznik Dyscypliny Finansów Publicznych jest stroną postępowania w sprawach o naruszenie dyscypliny finansów publicznych w II instancji, pełniąc funkcję oskarżyciela. W okresie sprawozdawczym – w ramach udzielonego przez Głównego Rzecznika upoważnienia – Zastępcy Głównego Rzecznika brali udział w 109 rozprawach przed Główną Komisją Orzekającą w Sprawach o Naruszenie Dyscypliny Finansów Publicznych. Na rozprawach tych zostało rozpoznanych 105 odwołań od orzeczeń wydanych przez komisje orzekające I instancji.

Na podstawie art. 169 ustawy na prawomocne postanowienia i orzeczenia Głównej Komisji Orzekającej przysługuje skarga do sądu administracyjnego. Mogą ją złożyć strony postępowania w sprawie o naruszenie dyscypliny finansów publicznych - obwiniony i Główny Rzecznik. W 2009r. Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie rozpoznał skargę złożoną przez Głównego Rzecznika w roku 2008. WSA w Warszawie uchylił orzeczenie GKO o uniewinnieniu obwinionego. Rozstrzygnięcie WSA w Warszawie zostało zaskarżone do NSA przez obwinionego. W roku 2009 Główny Rzecznik również złożył jedną skargę do WSA w Warszawie. Nie została ona jeszcze rozpatrzona przez sąd administracyjny.

Ad 2.

Zgodnie z art. 62 ustawy rzeczników dyscypliny finansów publicznych i ich zastępców powołuje i odwołuje Główny Rzecznik Dyscypliny Finansów Publicznych, określając ich właściwość, odnosząc ją do spraw rozpatrywanych przez komisje orzekające.

Według stanu na 31 grudnia 2009r. funkcje rzeczników dyscypliny finansów publicznych, właściwych w sprawach rozpatrywanych przez Wspólną Komisję Orzekającą, Komisję Orzekającą przy Szefie Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, resortowe komisje orzekające działające przy ministrach kierujących działem lub działami administracji rządowej oraz regionalne komisje orzekające działające przy regionalnych izbach obrachunkowych pełniło 35 osób (w tym 1 osoba pełniła funkcje rzecznika przy Wspólnej Komisji Orzekającej, 1 osoba pełniła funkcję rzecznika przy Szefie Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, 17 osób pełniło funkcje rzeczników właściwych w sprawach rozpatrywanych przez resortowe komisje orzekające oraz 16 osób pełniło funkcje rzeczników właściwych w sprawach rozpatrywanych przez regionalne komisje orzekające. Funkcje zastępców rzeczników dyscypliny finansów publicznych w okresie sprawozdawczym pełniło 58 osób, z czego 25 osób pełniło funkcję zastępców rzecznika właściwych w sprawach rozpatrywanych przez Wspólną Komisję Orzekającą, Komisję Orzekającą przy Szefie Kancelarii Prezesa Rady Ministrów oraz resortowe komisje orzekające, natomiast 33 osoby pełniły funkcje zastępców rzeczników właściwych w sprawach rozpatrywanych przez regionalne komisje orzekające.

W 2009r. Główny Rzecznik Dyscypliny Finansów Publicznych odwołał Rzecznika dyscypliny finansów publicznych właściwego w sprawach rozpatrywanych przez Resortową Komisję Orzekającą przy Ministrze Spraw Zagranicznych i powołał na jego miejsce nową osobę. Ponadto w okresie sprawozdawczym Główny Rzecznik odwołał 7 zastępców rzecznika i powołał 4 zastępców rzecznika. Odwołania były spowodowane indywidualnymi wnioskami rzeczników (m.in. zmianą miejsca pracy, powołaniem w skład komisji orzekającej).

Zgodnie z uprawnieniami Głównego Rzecznika, wynikającymi z art. 97 ust. 3 oraz art. 104 ust. 2 ustawy, na wniosek rzecznika lub jego zastępcy Główny Rzecznik przedłuża termin zakończenia czynności sprawdzających oraz termin zakończenia postępowania wyjaśniającego. W 2009r. Główny Rzecznik Dyscypliny Finansów Publicznych wydał 540 zarządzeń o przedłużeniu terminu, z czego 337 zarządzeń o przedłużeniu terminu na zakończenie czynności sprawdzających oraz 203 zarządzenia o przedłużeniu terminu na zakończenie postępowania wyjaśniającego. W ogólnej liczbie 540 zarządzeń Głównego Rzecznika, 372 zarządzenia wydano na wnioski rzeczników właściwych w sprawach rozpatrywanych przez regionalne komisje orzekające, a 168 zarządzeń wydano na wnioski rzeczników właściwych w sprawach rozpatrywanych przez resortowe komisje orzekające. Zdarzały się przypadki składania wniosków o przedłużanie terminu zakończenia czynności sprawdzających kilka razy w jednej sprawie. Czasem rzecznicy występowali o przedłużenie terminu zakończenia czynności sprawdzających w sprawie, a po wszczęciu postępowania wyjaśniającego, składali wnioski o przedłużenie terminu zakończenia tego postępowania

wyjaśniającego. Było to podyktowane skomplikowanym charakterem danej sprawy, a w przypadku postępowania wyjaśniającego wnioskami obwinionych o przedłużenie terminu składania wyjaśnień.

Analiza i ocena przestrzegania przez rzeczników dyscypliny finansów publicznych terminów zakończenia czynności sprawdzających i postępowania wyjaśniającego następuje na bieżąco. Każdy wniosek o przedłużenie terminu zawiera uzasadnienie. Przed podjęciem przez Głównego Rzecznika decyzji o wydaniu zarządzenia o przedłużeniu terminu, wniosek rzecznika jest poddany analizie, ze szczególnym uwzględnieniem daty wpływu zawiadomienia i stopnia skomplikowania danej sprawy oraz ewentualnego zagrożenia przedawnieniem orzekania.

Czynności sprawdzające w sprawie mogą zakończyć się wszczęciem postępowania wyjaśniającego lub wydaniem postanowienia o odmowie wszczęcia tego postępowania. Na podstawie art. 187 ust. 2 ustawy rzecznicy dyscypliny finansów publicznych mają obowiązek przesłać Głównemu Rzecznikowi postanowienia o odmowie wszczęcia postępowania wyjaśniającego, wydane ze względu na przedawnienie karalności, znikomą szkodliwość naruszenia dyscypliny finansów publicznych lub wydane po stwierdzeniu że działanie lub zaniechanie naruszające dyscyplinę finansów publicznych, zostało podjęte wyłącznie w celu ograniczenia skutków zdarzenia losowego.

W 2009r. Główny Rzecznik otrzymał 478 postanowień o odmowie wszczęcia postępowania wyjaśniającego. Niektóre postanowienia dotyczyły kilku zarzutów naruszenia dyscypliny finansów publicznych. Główny Rzecznik - po przeanalizowaniu postanowień – uznał merytoryczną zasadność ich wydania. Jednakże w niektórych przypadkach, nie negując celowości wydania rozstrzygnięć o odmowie wszczęcia postępowania wyjaśniającego, zwrócił uwagę na występujące w nich błędy formalne, w szczególności polegające na niezawieraniu w części rozstrzygającej postanowień wszystkich elementów wskazanych w art. 85 ust. 2 i art. 100 ust. 2 ustawy o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych. Główny Rzecznik zwracał także uwagę na błędy, polegające na nieprawidłowym określeniu naruszenia dyscypliny finansów publicznych albo na dokonywaniu nieprawidłowej kwalifikacji prawnej popełnianych czynów lub niewskazywaniu naruszonego przepisu prawa, w części rozstrzygającej postanowienia. Główny Rzecznik wskazywał na potrzebę pogłębionej analizy w przypadkach rozstrzygania o znikomej szkodliwości naruszenia dyscypliny finansów publicznych. Zwracał także uwagę na konieczność wnikliwej analizy innych przesłanek, zobowiązujących do wydania postanowienia o odmowie wszczęcia postępowania wyjaśniającego, np. przedawnienie karalności. Główny Rzecznik przypominał również o zasadach obowiązujących przy formułowaniu uzasadnień i konieczności przedstawiania wyczerpujących argumentów, które przemawiały za wydaniem postanowienia o odmowie wszczęcia postępowania wyjaśniającego.

Główny Rzecznik wysłał do rzeczników pisma, informujące o stwierdzonych brakach formalnych wydanych rozstrzygnięć, dotyczące 54 postanowień o odmowie wszczęcia postępowania wyjaśniającego. W przypadku wątpliwości co do poprawności danego postanowienia, Główny Rzecznik polecał rzecznikom przesłanie akt spraw w celu analizy.

Ustawa o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych nie przewiduje obowiązku przekazywania Głównemu Rzecznikowi postanowień o umorzeniu postępowania wyjaśniającego. Niektórzy rzecznicy przekazują jednak takie postanowienia do wiadomości Głównego Rzecznika, jako przełożonego w ramach sprawowanej funkcji. W 2009r. Główny Rzecznik otrzymał 27 postanowień o umorzeniu postępowania wyjaśniającego. Po przeprowadzeniu analizy Główny Rzecznik wystosował do rzeczników pisma, informujące o stwierdzonych brakach formalnych wydanych rozstrzygnięć dotyczące 9 postanowień o umorzeniu postępowania wyjaśniającego.

Na podstawie art. 101 ust. 1 ustawy Główny Rzecznik rozpatruje zażalenia na postanowienia o odmowie wszczęcia postępowania wyjaśniającego. Prawo złożenia zażalenia przysługuje podmiotowi, który złożył zawiadomienie o naruszeniu dyscypliny finansów publicznych. W 2009r. wpłynęło 28 zażaleń na postanowienia o odmowie wszczęcia postępowania wyjaśniającego. Najwięcej zażaleń zostało złożonych przez podmioty wykonujące kontrolę, w tym: Najwyższa Izba Kontroli (8), prezesi regionalnych izb obrachunkowych (6) Urząd Zamówień Publicznych (3), urzędy kontroli skarbowej (2). Pozostałe zażalenia składali kierownicy jednostek sektora finansów publicznych lub organy sprawujące nadzór nad jednostkami. Zażalenia dotyczyły łącznie 51 zarzutów, w tym 34 zamówień publicznych.

Główny Rzecznik uznał za zasadne rozstrzygnięcia rzeczników dyscypliny finansów publicznych o odmowie wszczęcia postępowania wyjaśniającego odnośnie 24 zarzutów. Uchylił rozstrzygnięcia rzeczników dyscypliny finansów publicznych w zakresie 27 zarzutów naruszenia dyscypliny finansów publicznych i polecił uzupełnienie czynności sprawdzających (10), wszczęcie postępowania wyjaśniającego (2). W stosunku do 15 zarzutów Główny Rzecznik wydał rozstrzygnięcia o odmowie wszczęcia postępowania wyjaśniającego, przesłanki ich wydania były jednak inne niż wskazywali rzecznicy dyscypliny finansów publicznych (np. rzecznik nie stwierdził znamion naruszenia dyscypliny finansów publicznych, a Główny Rzecznik rozstrzygnął o znikomej szkodliwości naruszenia dyscypliny finansów publicznych).

Na podstawie art. 108 ustawy o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych Główny Rzecznik rozpatruje także zażalenia na postanowienia o umorzeniu postępowania wyjaśniającego. Zażalenie przysługuje osobie, wobec której umorzono postępowanie wyjaśniające. W 2009r. wpłynęły 3 zażalenia. W jednym przypadku Główny Rzecznik postanowił uchylić postanowienie rzecznika i wydał nowe postanowienie o umorzeniu postępowania wyjaśniającego, zmieniając przesłankę podjętego rozstrzygnięcia. Pozostałe 2 zażalenia dotyczyły zaniechania przez rzeczników umorzenia postępowania wyjaśniającego, odnośnie niektórych zarzutów. Rzecznicy wnieśli w tych sprawach wnioski o ukaranie. Komisje orzekające uniewinniły obwinionych od zarzutów stawianych w tych wnioskach. Z tego względu Główny Rzecznik pozostawił te zażalenia bez rozpoznania.

Do Głównego Rzecznika, jako przełożonego w zakresie sprawowane funkcji kierowane są także skargi na działalność rzeczników dyscypliny finansów publicznych. W 2009r. wpłynęła do Głównego Rzecznika 1 skarga. Skarżący zarzucił Zastępcy Rzecznika dyscypliny finansów publicznych nieprzestrzeganie zasady obiektywizmu przy rozpatrywaniu zawiadomienia o naruszeniu dyscypliny finansów publicznych. W opinii skarżącego świadczyło o tym wydanie przez Zastępcę Rzecznika postanowienia o odmowie wszczęcia postępowania wyjaśniającego. Po rozpoznaniu skargi, Główny Rzecznik uznał ją za bezzasadną. Natomiast na przedmiotowe postanowienie o odmowie wszczęcia postanowienia wyjaśniającego zostało również złożone zażalenie. Główny Rzecznik postanowił w części utrzymać w mocy postanowienie o odmowie wszczęcia postępowania wyjaśniającego, a części uchylił postanowienie i polecił uzupełnienie czynności sprawdzających. Po ich uzupełnieniu Zastępcą Rzecznika dyscypliny finansów publicznych wszczął postępowanie wyjaśniające. Postawione obwinionemu zarzuty nie potwierdziły się i Zastępcą Rzecznika umorzył postępowanie wyjaśniające.

Ad 3.

W 2009 r. nie wpłynął do Ministra Finansów ani jeden wniosek o zatarcie kary przed terminem jej zatarcia z mocy prawa.

II.

Działalność rzeczników² dyscypliny finansów publicznych właściwych w sprawach rozpoznawanych przez regionalne komisje orzekające przy regionalnych izbach obrachunkowych oraz resortowe komisje orzekające przy ministrach kierujących działem lub działami administracji rządowej, a także rzecznika dyscypliny finansów publicznych właściwego w sprawach rozpatrywanych przez Komisję orzekającą przy Szeffie kancelarii Prezesa Rady Ministrów oraz rzecznika właściwego w sprawach rozpatrywanych przez Wspólną Komisję Orzekającą przy Prezydencie RP.

Rzecznicy dyscypliny finansów publicznych nie są uprawnieni do podejmowania czynności z urzędu. Podejmują działania na podstawie zawiadomienia o naruszeniu dyscypliny finansów publicznych, złożonego przez uprawniony podmiot. Rzecznicy dyscypliny finansów publicznych są organami właściwymi do prowadzenia czynności sprawdzających, postępowania wyjaśniającego w sprawach o naruszenie dyscypliny finansów publicznych oraz wypełniania funkcji oskarżyciela. Po otrzymaniu zawiadomienia rzecznicy podejmują czynności sprawdzające w celu stwierdzenia, czy istnieją podstawy do wszczęcia postępowania wyjaśniającego. Na początku okresu sprawozdawczego u rzeczników dyscypliny finansów publicznych pozostawało do rozpoznania 771 zawiadomień o naruszeniu dyscypliny finansów publicznych, z tego u rzeczników właściwych w sprawach rozpatrywanych przez regionalne komisje orzekające 579 zawiadomień, a u rzeczników właściwych w sprawach rozpatrywanych przez resortowe komisje orzekające – 192 zawiadomienia. W okresie sprawozdawczym rzecznicy otrzymali 2609 **nowych zawiadomień o naruszeniu dyscypliny finansów publicznych**, z tego do rzeczników właściwych w sprawach rozpoznawanych przez regionalne komisje orzekające wpłynęło 2073 zawiadomień, a do rzeczników właściwych w sprawach rozpatrywanych przez resortowe komisje orzekające – 536 zawiadomień.

Znaczna część otrzymanych przez rzeczników zawiadomień wymagała uzupełnienia materiału dowodowego. To właśnie obowiązek zebrania nie budzącego wątpliwości, kompletnego materiału dowodowego (w szczególności konieczność sprawdzenia lub uzupełnienia faktów podanych w zawiadomieniu w celu ustalenia wszelkich okoliczności sprawy) był główną przyczyną występowania do Głównego Rzecznika z **wnioskami o przedłużenie terminu zakończenia czynności sprawdzających oraz z wnioskami o przedłużenie terminu zakończenia postępowania wyjaśniającego**. *Dane liczbowe przedstawione zostały w pierwszej części sprawozdania.*

Po zakończeniu czynności sprawdzających rzecznicy wydają postanowienie o wszczęciu postępowania wyjaśniającego lub o odmowie wszczęcia postępowania wyjaśniającego. Rzecznicy mają obowiązek wydania postanowienia o odmowie wszczęcia postępowania wyjaśniającego, m.in. w przypadku stwierdzenia braku znamion naruszenia dyscypliny finansów publicznych, znikomej szkodliwości naruszenia czy przedawnienia karalności. W przypadku stwierdzenia, że zarzucany czyn wyczerpuje znamiona naruszenia dyscypliny finansów publicznych, rzecznik wydaje wobec konkretnej osoby postanowienie o wszczęciu postępowania wyjaśniającego. Osobie, wobec której wszczęto postępowanie wyjaśniające przysługuje prawo złożenia wyjaśnień oraz zgłoszenia wniosków dowodowych. W 2009 r. rzecznicy **wydali 1976 postanowień o wszczęciu postępowania wyjaśniającego i 976 postanowień o odmowie wszczęcia postępowania wyjaśniającego**. Z liczby 976 postanowień o odmowie wszczęcia postępowania wyjaśniającego 728 wydali rzecznicy

2 dane dotyczące rzeczników obejmują również zastępców rzeczników

właściwi w sprawach rozpatrywanych przez regionalne komisje orzekające, a 248 rzecznicy właściwi w sprawach rozpatrywanych przez resortowe komisje orzekające. W ogólnej liczbie 1129 **rozstrzygnięć**³ odmawiających wszczęcia postępowania wyjaśniającego - ze względu na znikomą szkodliwość czynu dla finansów publicznych rzecznicy odmówili wszczęcia postępowania wyjaśniającego w 495 przypadkach, ze względu na przedawnienie orzekania – w 125, ze względu na brak w zarzucanym czynie znamion naruszenia dyscypliny finansów publicznych – w 331, ze względu na zdarzenie losowe – 8, z innych przyczyn – w 170 przypadkach.

Z analizy postanowień o odmowie wszczęcia postępowania wyjaśniającego ze względu na znikomą szkodliwość dla finansów publicznych wynika, iż rzecznicy wydając te postanowienia kierowali się następującymi kryteriami: wagą naruszonych obowiązków, brakiem uszczerbku dla finansów publicznych wyrażającego się w konkretnej kwocie lub niewielką wymierną wartością szkody oraz dążeniem do jej naprawienia.

W wyniku przeprowadzonych czynności wyjaśniających rzecznicy dyscypliny finansów publicznych bądź umarzają postępowanie wyjaśniające bądź wnoszą wniosek o ukaranie. W 2009 r. rzecznicy wydali 844 **postanowień o umorzeniu postępowania wyjaśniającego**, z czego 712 wydali rzecznicy właściwi w sprawach rozpatrywanych przez regionalne komisje orzekające, a 132 rzecznicy właściwi w sprawach rozpatrywanych przez resortowe komisje orzekające. Rzecznicy dyscypliny finansów publicznych wnieśli w 2009 r. 1204 **wnioski o ukaranie obejmujące 1440 osób**⁴. Rzecznicy właściwi w sprawach rozpatrywanych przez regionalne komisje orzekające wystąpili z 1018 wnioskami o ukaranie, a rzecznicy właściwi w sprawach rozpatrywanych przez resortowe komisje orzekające z 186 wnioskami o ukaranie.

Spośród 1290 osób⁵, wobec których w 2009 r. zapadły rozstrzygnięcia w sprawach, w których rzecznicy pełnili funkcję oskarżyciela, 259 **osoby uniewinniono**, 486 **osobom przypisano odpowiedzialność, ale odstąpiono od wymierzenia kary**, 296 **osób ukarano**, wobec 247 **osób umorzono postępowanie**.

Od orzeczenia komisji orzekającej przysługuje odwołanie do Głównej Komisji Orzekającej. W 2009r. rzecznicy wnieśli odwołania do Głównej Komisji Orzekającej na rozstrzygnięcia wydane wobec 18 osób, w tym 16 odwołań wnieśli rzecznicy właściwi w sprawach rozpatrywanych przez regionalne komisje orzekające, a 2 odwołania rzecznicy właściwi w sprawach rozpatrywanych przez resortowe komisje orzekające.

Należy wskazać że poszczególni rzecznicy dyscypliny finansów publicznych nie są równomiernie obciążeni pracą. Zdecydowanie większą liczbę zawiadomień o naruszeniu dyscypliny finansów publicznych, otrzymują rzecznicy właściwi do spraw rozpatrywanych przez regionalne komisje orzekające. Natomiast rzecznicy właściwi w sprawach rozpatrywanych przed resortowe komisje orzekające mają do rozstrzygnięcia o wiele mniej spraw (niekiedy kilka rocznie). Podobne wnioski wynikają z analizy sprawozdań poszczególnych rzeczników .

W okresie sprawozdawczym, w grupie rzeczników właściwych w sprawach rozpatrywanych przez regionalne komisje orzekające największą liczbę zawiadomień otrzymali następujący Rzecznicy w:

Poznaniu-229

Katowicach - 213

3 postanowienie o odmowie wszczęcia postępowania wyjaśniającego może dotyczyć kilku zarzutów; w stosunku do każdego zarzutu rzecznik wydaje osobne rozstrzygnięcie;

4 część wniosków o ukaranie wniesionych w 2009 r. przez rzeczników dyscypliny finansów publicznych, jak i orzeczeń komisji orzekających wydanych w 2009 r. dotyczyła zawiadomień o naruszeniu dyscypliny finansów publicznych, które wpłynęły w 2008 r.

5 w trzech przypadkach rozpoznano łącznie 2 wnioski i wydano łączne orzeczenia

Szczecinie-201

Najmniej zawiadomień o naruszeniu dyscypliny finansów publicznych wpłynęło do Rzeczników w:

Rzeszowie-54

Opolu-58

Zielonej Górze-83

W okresie sprawozdawczym, w grupie rzeczników właściwych w sprawach rozpatrywanych przez resortowe komisje orzekające największą liczbę zawiadomień otrzymali następujący Rzecznicy przy:

Ministrze Obrony Narodowej-129

Ministrze Spraw Wewnętrznych i Administracji-125

Ministrze Sprawiedliwości-107

Rzecznik dyscypliny finansów publicznych przy Ministrze Rozwoju Regionalnego w 2009 r. nie otrzymał żadnego zawiadomienia o naruszeniu dyscypliny finansów publicznych. Rzecznik przy Ministrze Skarbu otrzymał jedno zawiadomienie o naruszeniu dyscypliny finansów publicznych. Rzecznik dyscypliny finansów publicznych przy Wspólnej Komisji Orzekającej otrzymał 7 zawiadomień, a Rzecznicy przy Ministrze Finansów, Ministrze Pracy i Polityki Społecznej oraz przy Ministrze Rolnictwa, a także przy Ministrze Sportu po 8 zawiadomień o naruszeniu dyscypliny finansów publicznych.

Liczba zawiadomień, jakie pozostawały w rozpoznaniu rzeczników na koniec roku 2008 i 2009 jest porównywalna. Zasadniczo nie zmieniła się także relacja pomiędzy liczbą postanowień o wszczęciu postępowania wyjaśniającego, oczekujących na rozpoznanie na początek roku 2008 i 2009r. Porównywalna jest także liczba postanowień o wszczęciu postępowania wyjaśniającego pozostających na koniec 2008r. i 2009r. w rozpoznaniu u rzeczników. W 2009r. rzecznicy otrzymali podobną liczbę zawiadomień o naruszeniu dyscypliny finansów publicznych jak w roku 2008.

Nie zmieniła się także zasadniczo liczba postanowień o umorzeniu postępowania wyjaśniającego oraz postanowień o umorzeniu tego postępowania, wydanych przez rzeczników dyscypliny finansów publicznych. W 2009r. rzecznicy wydali 1976 postanowień o wszczęciu postępowania wyjaśniającego i 844 postanowienia o umorzeniu postępowania wyjaśniającego. Analiza sprawozdań jednostkowych wskazuje jednak na istotne różnice pomiędzy liczbą postanowień o wszczęciu postępowania wyjaśniającego i postanowień o jego umorzeniu, wydanych przez poszczególnych rzeczników dyscypliny finansów publicznych. Najmniej postanowień o umorzeniu postępowania wyjaśniającego w stosunku do liczby postanowień o wszczęciu postępowania wyjaśniającego wydali następujący rzecznicy:

Rzecznik dyscypliny finansów publicznych w	liczba postanowień o wszczęciu postępowania wyjaśniającego	liczba postanowień o umorzeniu postępowania wyjaśniającego
Bydgoszczy	114	22
Gdańsk	94	16
Olsztyn	56	16
Opole	56	16
Kielce	94	28

Najwięcej postanowień o umorzeniu postępowania wyjaśniającego w stosunku do liczby postanowień o wszczęciu postępowania wyjaśniającego wydali następujący rzecznicy:

Rzecznik dyscypliny finansów publicznych w	liczba postanowień o wszczęciu postępowania wyjaśniającego	liczba postanowień o umorzeniu postępowania wyjaśniającego
Białystok	62	57
Wrocław	57	43
Łódź	108	78
Zielona Góra	80	57

Szczegółowe dane liczbowe dotyczące działalności rzeczników dyscypliny finansów publicznych w 2009 r. przedstawiono w tabelach, stanowiących załączniki do niniejszego sprawozdania.

Załączniki:

1. Zbiorcze sprawozdanie z działalności rzeczników dyscypliny finansów publicznych właściwych w sprawach rozpatrywanych przez regionalne komisje orzekające przy regionalnych izbach obrachunkowych w 2009r.
2. Zbiorcze sprawozdanie z działalności rzeczników dyscypliny finansów publicznych właściwych w sprawach rozpatrywanych przez resortowe komisje orzekające w 2009r.
3. Zbiorcze sprawozdanie z działalności rzeczników dyscypliny finansów publicznych właściwych w sprawach rozpatrywanych przez regionalne i resortowe komisje orzekające w 2009r.